

Mérnök-fizikus matematika szigorlat

Írásbeli: 2006.06.26. (hétfő), 8–10h, R.504.
Szóbeli: 2006.06.26. (hétfő), 12h-tól, H.46.

1. (10 pont) Határozza meg a

$$\frac{d}{dt} \begin{bmatrix} x(t) \\ y(t) \\ z(t) \end{bmatrix} = \frac{1}{2} \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 5 & 1 \\ 0 & 1 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x(t) \\ y(t) \\ z(t) \end{bmatrix}$$

differenciálegyenlet általános megoldását az $\mathbf{r} = [x, y, z] : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^3$ függvényre nézve!

2. (10 pont) Az $\mathbf{u} : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ vektormezőt definiáljuk a következőképpen:

$$\mathbf{u}(x, y, z) = \begin{bmatrix} 3x^2y \\ x^3 \\ z \end{bmatrix}.$$

- (a) Számolja ki az $\mathbf{u}$ vektormező rotációját valamint divergenciáját!
- (b) Határozza meg $\mathbf{u}$ felületi integrálját az egységnyi sugarú gömb felszínére!
- (c) Az $x^2 + y^2$ körvonal mentén számolja ki az $\mathbf{u}$ vonalintegrálját!
3. (10 pont) Határozza meg a következő komplex vonalintegrál értékét:

$$\oint_{|z-2i|=3} \frac{\sin z}{z^2(z^2+9)} dz = ?$$

(Az integrált egyetlen pozitív irányú körüljárásra kell venni.)

4. (10 pont) Móricka úgy próbálja elvégezni az egyetemet, hogy minden vizsgára nagyon okos barátját, Pistikét küldi be. Persze ennek a módszernek megvannak a veszélyei; ha egy vizsgán a csalás kiderül, akkor Mórickát örökre eltiltják az egyetemről.

- (a) Tegyük föl, hogy minden vizsgán 5% a lebukás esélye, a többi vizsgától függetlenül, és az egyetem elvégzéséhez 50 vizsgát kell letenni. Mekkora annak a valószínűsége, hogy Móricka diplomát kap?

- (b) Tegyük föl, hogy Móricka addig jár egyetemre, amíg egyszer le nem bukik. (Ha esetleg befejez egy egyetemet, elkezd egy újat.) Várhatóan hányadik vizsgáján fog lebukni?

5. (10 pont) Jelölje $\mathbb{T} = \{e^{i\phi} | \phi \in \mathbb{R}\}$ az egységnyi komplex számok halmazát, legyen λ az ívhossz által meghatározott mérték $\mathbb{T}$ -n (tehát pl. $\lambda(\mathbb{T}) = 2\pi$), és tekintsük a $\mathbb{T}$ -n λ szerint négyzetesen integrálható függvények terén a következő operátort:

$$U : L^2(\mathbb{T}, \lambda) \rightarrow L^2(\mathbb{T}, \lambda), \quad f \mapsto Uf,$$

ahol

$$(Uf)(x) = f(e^{i\frac{\pi}{3}}x).$$

- (a) Igazolja, hogy U unitér!
- (b) Adja meg U pontspektrumát!

Összesen 50 pont

Értékelés: 0–19 pont: elégtelen,
20–27 pont: elégséges,
28–34 pont: közepes,
35–42 pont: jó,
43–50 pont: jeles.

A szigorlat értékelésébe az írásbeli ill. a szóbeli fele-fele arányban számít. Csak az mehet szóbelizni, aki az írásbelin elérte az elégséges szintet. Az eredmények delután megtekinthetők az interneten:

http://math.bme.hu/~tasnadi/mfszig_2005/mfszig.html

Ugyancsak a fenti címen olvasható majd a szóbeli időbeosztása, valamint a szóbeli helye.

Jó munkát!